

КИИП –ЕАСТ О Т Ч Е Т

За дейността на Национална Професионална Секция ЕАСТ
(Електротехника, Автоматика и Съобщителна техника) на КИИП
за период 2021 година

Уважаеми колеги,

През изминалата година работата на НПС ЕАСТ протече в следните
направления:

1. Управителни съвети – провеждат се всеки последен петък от месеца. Поради пандемията, повечето бяха проведени on-line.

2. Обучение и повишаване на квалификацията. Семинари.

През ноември 2021 г. в голямата зала на Научно-техническите съюзи, находяща се в град София, ул. "Г.С.Раковски" №108 се проведе национален обучителен семинар на тема: "Енергийната ефективност през новият програмен период 2021-2030 г ",

Семинарът беше организиран от Камара на енергийните одитори в България съвместно с Камара на инженерите в инвестиционното проектиране - секция ЕАСТ и Българският национален комитет по осветление. Въпреки строгите противоепидемични правила (влизане в залата само със зелен сертификат), имаше над сто участника и залата беше пълна.

За съжаление поради ограниченията свързани с пандемията, други семинари не бяха проведени.

3. Комисия по регистрите.

Продължава НПС ЕАСТ да бъде една от най-многобройните секции като тя има около 20% от общия брой членове на КИИП (2452 от общо 12367).

Основна задача на КИИП съгласно ЗКАИИП е определянето на условията и реда за придобиване, признаване и изгубване на проектантска правоспособност за упражняване на професията инженер в "устройственото планиране" и "инвестиционно проектиране".

Това определя и един от основните административни ангажименти на комисията по регистрите в състав инж. Красимир Велинов, инж. Любомир Грънчаров и инж. Румен Иванов, която заседава всеки месец. Пред нея е поставена сериозната задача за преценка за определяне качествата на инженер проектанта. През 2021 г. в секция ЕАСТ ОПП са получили 98, а ППП – 62 кандидата.

За съжаление нормативната уредба все още има недостатъци, което води до противоречиво тълкуване на различните казуси.

В това отношение трябва да се конкретизират изискванията по чл. 3 от Наредба №2 за проектантската правоспособност на инженерите, регистрирани в КИИП и чл.7 (2) от Закон за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране

Влязлата в сила през 2018 г. **НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „магистър" по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране"** изисква:

Чл. 4.

(1) Обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ се извършва по учебен план, утвърден от висшето училище в съответствие с разпоредбите на чл. 42, ал. 1, т. 2, букви „а“, „б“ и „в“ от Закона за висшето образование.

(5) В учебния план на лицата, придобили образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление, различно от професионалното направление на съответната специалност, се включват и групите дисциплини/дисциплините, определени с държавните изисквания за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по съответната част от инвестиционния проект.

Комисията по регистрите най-често има проблем с неизпълняването на изискването на Чл. 4. (5), а в същото време няма представена академична справка за взети приравнителни изпити.

Зачестяват случаите когато кандидати за ОПП са завършили специалности от слаботокова техника, но не са получили специализирани знания по проектиране на електротехнически съоръжения/комуникационни системи, както и знания за проектиране на електроенерг. системи в част производство, пренос и разпределение на електрическа енергия според Чл. 16.(3), кандидатстват за ППП по част “ЕЛЕКТРИЧЕСКА”. В този случай комисията по регистрите трябва да влезе в нарушение ако признае такава правоспособност на кандидата. На практика такъв специалист едва ли ще проектира обекти изискващи квалификация на силнотокков инженер. **По тази причина се предлага за тези кандидати да се въведе “Удостоверение за пълна проектантска правоспособност по част “ЕЛЕКТРИЧЕСКА”, като се добави: важи само за раздел “Съобщителна техника”.**

3. Среци относно възникнали технически проблеми

Проблемът, който възникна относно изготвяне на проект за временна мълниезащита породил няколко дискусии по темата.

4. Становища, отзиви и др.

Беше изготвено становище относно писмо на ЧЕЗ Разпределение България ООД изх. № CD DOC 3528 /30.03.2022.

Промени в Закона за енергия от възобновяеми източници.

Представители на КИИП взеха участие в комисията по енергетика във връзка с проектопромени в ЗЕВИ. Поради явно нежелание на комисията да извърши съществени промени в ЗЕВИ, то в сайта на КИИП беше публикувано становище на НПС "ЕАСТ" по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергия от възобновяеми източници, № 47-254-01-27, внесен в НС на 11.03.2022 г. от група народни представители

Основните забележки към ЗЕВИ са следните:

Предложената законова промяна няма да доведе до съществени облекчения. И към този момент действа промяна на ЗУТ от 2019 г., която в КИИП наскоро дискутирахме по повод указания на ДНСК и МРРБ, която предвижда облекчена процедура за ВЕИ до 1 MWp върху сгради, фасади, **допълващо** застрояване и терен около тях в урегулирани поземлени имоти (УПИ). Сега тази мощност се повишава до 5 MWp, но се включват и УПИ, в които няма основно застрояване! От облекчената процедура, обаче, могат да се ползват заявени производители на ВЕИ, които декларират, че няма да

продават произведената енергия, ще я използват само за собствени нужди и ще въведат ограничение за „износ“ към мрежата. С други думи, притежател на УПИ без налично основно застрояване, т.е сгради по смисъла на ЗУТ, ще може да задейства процедура за изграждане на ВЕИ за задоволяване на собствени нужди при облекчени условия. Какъв ще е този бизнес, за който не са необходими сгради, но ще има нужда от собствен източник на ВЕИ, от примерно 5 MW, за самозадоволяване?

С предлаганите промени се облекчава режима на присъединяване на много малка група участници - големите производители. В същност ЗЕВИ се нуждае от радикални промени, насочени към облекчаване на режима на присъединяване към електрическата мрежа на малките ФВЦ (до 5kWp) с цел генериране на ел. енергия за собствена консумация за бита, като излишната енергия бива отдавана в мрежата. В случай, че се изгражда покривна ФВЦ с мощност до 5 kWp, да се въведе уведомителен режим, като в срок от 14 дена собственика на измервателното средство – електромера, да го замени с двупосочен (четриквандантен). За включване на такава централа не трябва да се заплаща такса присъединяване, защото реално потребяваната мощност се намалява. Точката на присъединяване е електромерното табло.

Според статистиката жилища в селата са 1.3 млн. При средна мощност на покривната ФВЦ от 3 kWp, максималната обща освободена мощност може да възлезе на 3.9 GW. Тази инвестиция ще бъде правена от собствениците, а не от държавата. В това отношение огромен резерв съществува и в жилищата в градовете. За информация при съвременното ниво на PV панели, необходима площ за изграждане на ФВЦ от 3 kWp е около 12 m².

Друга слабост на ЗЕВИ е, че не предвижда гъвкава тарифа на цената на енергията, поради което отпада възможността за балансиране на енергийната система чрез използване на мощните битови консуматори. Като пример потенциалът само на електрическите бойлери в това отношение е над 5 GW, като в тях дневно може да се акумулира енергия около 10 GWh.

За да може колегите от НПС "ЕАСТ" да бъдат подготвени за очакваните нови инвестиции в областта на ВЕИ, е необходимо да се направи следното:

1. Оказване натиск от страна на КИИП за промяна на наредбите касаещи изграждане и присъединяване на фотоволтаични централи, тъй като в сегашния си вид те облагодетелствуват една малка част от инвеститорите и поставят пречки пред широкото монтиране на тези уредби по покривите на сградите.
2. Провеждане на специализирани курсове за обучение на проектантите за проектиране на такива уредби.
3. Организиране на семинари водени от вносителите на елементи за фотоволтаични централи и фирми занимаващи се с монтажа на такива централи.

На първо време предлагам организиране на семинар, на който да бъдат презентирани техническите параметри на внасяните от фотоволтаични панели, видовете инвертори и необходимите монтажни елементи. Ориентировъчно време на презентацията около 60 минути.

На друг семинар да се поканят представители на фирми занимаващи се с монтажа на такива централи, като се акцентира на нормативните изисквания и проблеми при присъединяването на фотоволтаични централи в Република България.

Избор /допълване на представители на КИИП в Техническите комитети в БИС
В настоящия момент към секция ЕАСТ има следните представители в
Български институт по стандартизация по технически комитети:

ТК 49 Електрически уредби в сгради

инж. Мария Попова

ТК 53 Алармени системи

инж. Румен Иванов

ТК 54 Осветителна техника и електроинсталационни изделия

инж. Ради Пипев

ТК 79 Електроенергетика

инж. Борис Камиларов

Всеки ТК (Технически комитет) има право на 1 основен и 3 допълващи
представители.

Основния може да гласува, останалите да се изказват.

Предложение за актуализация на методиката за предоставяне на проектантски
услуги.

Последната промяна на “Методика за определяне на размера на
възнагражденията за предоставяне на проектантски услуги от инженерите в
устройственото планиране и в инвестиционното проектиране” беше през 2018 г.
За съжаление инфлацията от тогава до сега изяде немалка част от цената на
проектантската услуга. Не бива да се очаква, че в близките години инфлацията
ще спадне до ниски нива. В същото време не може “Методика за определяне на
размера на възнагражденията” да се актуализира всяка година. Предлага се да
се въведе инфлационен коефициент на база 2018 г., с който да се коригират
всички цени на проектантските услуги.

Предложения за бюджет на НПС ЕАСТ за 2022 г.

За 2021 г. НПС ЕАСТ е имала наличност от 13740.65 лв. Направени са разходи
за 300 лв във връзка с провеждане на обучителен семинар.

За 2022 г. се предвиждат следните дейности, за които да се използват
наличните средства от бюджета на НПС ЕАСТ:

- Семинари и конференции;
- Обучителни курсове;
- Закупуване на стандарти и технически справочници;
- Други.

Накрая искам да изкажа благодарност на всички колеги, които взимаха участие
в различни срещи и форуми.

Председател на НПС – ЕАСТ
доц. д-р инж. Красимир Велинов